

Bibliografie (výběr)⁴¹

Abriss der Geschichte antiker Randkulturen. Bearb. von P. Lambrecht – H. Rosenfeld u.a. Hrsg. von W.-D. v. Bralowen. München 1961.

Agbunov, M. V.: Zagadki Ponta Evksinskogo. Moskva 1985.

Agbunov, M. V.: Antičnaja locija Černogo mor'ja. Moskva 1987.

Agbunov, M. V.: Putešestvije v zagadočnuju Skifiju. Moskva 1989.

Anochin, V. A.: Moněty antičnych gorogov Severo-Zapadnogo Pričernomorja. Kijev 1989.

Antičnaja skulptura Chersoněsa. Sostavili A. P. Ivanova, A. P. Čubova, L. G. Kolesnikova aj. Pod red. S. N. Bibikova. Kijev 1976.

Antičnyje gosudarstva Severnogo Pričernomorja. Otv. redaktory G. A. Košelenko, I. T. Kruglikova, V. S. Dolgorukov. Moskva 1984.

Antičnyje goroda Severnogo Pričernomorja. Očerki istoriji i kul'tury. Otv. red. V. F. Gaidukevič, M. I. Maksimova. Moskva/Leningrad 1955.

Archeologija Ukrajins'koji RSR, t. 2. Kyjiv 1971.

Artamonov, M. I.: Sokrovišča skifskich kurganov v sobraniji Gosudarstvennogo Ermitaža. Praha/Leningrad 1966.

Babinov, J. A.: Posvjatitelnyje graffiti iz Chersoněsa Tauričeskogo: Věstnik drevněj istoriji 1970, 4, 75–80.

⁴¹ Na obrázku: hliněná závaží ryboloveckých sítí, Chersoněsos Tauruský.

Beleckij, A. A.: Novyje posvjatitelnyje nadpisi Ol'viji, in: *Antičnaja istorija i kul'tura Sredizemnomorja i Pričernomorja*. Moskva 1968, 18–22.

(Beleckij) Bilec'kyj, A. O.: Napys na posudyni z Ol'viji: *Archeologija* 8, 1973, 93.

Beleckij, A. A.: Grečeskije nadpisi Ol'viji iz raskopok 1950–1967 gg., chranjaščijes'ja v Kijevě, in: *Ol'vija*. Kijev 1975, 92–117.

Beleckij, A. A. – Rusjajeva, A. S.: Graffiti magičeskogo soděržanija iz Ol'viji, in: *Severnoje Pričernomorje*. Kijev 1984, 51–58.

Belin de Ballu, E.: *Olbia. Cité antique du littoral nord de la Mer Noire*. Brill, Leiden 1972.

Belov, G. D.: *Chersoněs Tavričeskij*. Leningrad 1948.

Bessonova, S. S.: *Religioznyje predsatvlenija skifov*. Kijev 1983.

Bessonova, C. S. – Havryljuk, H. O. – Zubar, V. M. ea.: *Davnja istorija Ukrajinjy, t. 2. Skifo-antyčna doba*, Kyjiv 2000.

Bichler, R.: *Herodots Welt. Der Aufbau der Historie am Bild der fremden Länder und Völker, ihrer Zivilisation und Ihrer Geschichte. Mit Beilagen von D. Feil u W. Sieberer*. Berlin 2000.

Blavatskaja, T. V.: *Zapadopontijskije goroda v VII–I vv. do n. e.* Moskva 1952.

Blavatskij, V. D.: *Zemledělije v antičnych gosudarstvach Severnogo Pričernomorja*. Moskva 1953.

Blavatskij, V. D.: *Antičnaja archeologija Severnogo Pričernomorja*. Moskva 1961.

Bouzek, J.: *Studies of Greek Pottery in the Black Sea Area*. Praha 1990.

Brašinskij, I. B.: *Afiny i Severnoje Pričernomorje v VI–II vv. do n. e.* Moskva 1963.

Coleman, C. J. – Crawford, M. – Lehman P., – Nikolaenko, G. – Trelogan, J.: *The chora of Chersonesos in Crimea, Ukraine: AJA* 104, 2000, 707–741.

Danov, Ch. M.: *Pontos Euxeinos*, in: *RE. Suppl. IX*. 1962, col. 866–1175, 1911–1920.

Domanskij, J. V.: *Skifija i Ol'vija v ranněellinističekoje vremja*, in: *Pričernomorje v epochu ellinizma. Matěrialy III Vsesojuznogo simpoziuma po drevněj istoriji Pričernomorja, Cchaltubo 1982*. Tbilisi 1985, 233–242.

Dombrovskij, O. I.: *Antičnyj těatr v Chersoněse (Raskopki 1954–1958 gg.)*, in: *Soobščeniya Chersoněsskogo muzeja* 1, 1960, 29–36.

Dovatur, A. I. – Kallistov, D. P. – Šišova, I. A.: *Narody našej strany v „Istoriji” Gerodota: těxty, perevod, kommentarij*. Moskva 1982.

Dorogoj tysjačel'ij. *Očerki o drevněm Kryme*. Red. O. I. Dombrovskij, E. I. Solomonik. Simferopol' 1969.

Dračuk, V. S. – Kutajsov, V. A.: *Issledovanije Kerkinitidy: Věstnik drevněj istoriji* 1985, 1, 82–87.

- Dufková, M.: Das nördliche Schwarzmeergebiet in klassischer und hellenistischer Zeit. Prolegomena zur Problematik der importierwaren: Anodos. *Studies of Ancient World* (Trnava) 2001, 1, 67–97.
- Ebert, M.: Südrussland im Altertum. Schraeder. Bonn/Leipzig 1921.
- Galanina, L. K.: Skifskije drevnosti Podněprovja (Ermitažnaja kollekcija Brandenburga). SAI DI – 33, Moskva 1977.
- Gajdukevič, V. F.: O putjach prochožděnija drevněgrečeskich korabl'ej v Ponte Euxinskom: KSIA 116, 1969, 11–19.
- Gavryluk, N. A.: Istorija ekonomiki Stěpnoj Skifii VI–III vv. do n. e. Kijev 1999.
- Gold der Steppe. Archäologie der Ukraine. Hrsg. von R. Rolle – M. Müller-Wille – K. Schietzel in Zusammenarbeit mit P. P. Toločko und V. J. Murzin. Neumünster 1991.
- Golencov, A. S.: Graffiti iz Kerkinitidy: KSIA 174, 1983, 56–62.
- Golencov, A. S. – Golenko, V. J.: Iz keramičeskoj epigrafiki Neapol'a: KSIA 158, 1979, 74–84.
- Gorbunova, K. S.: Krasnofigurnyje kiliki iz raskopok Ol'vijskogo temenosa, in: Ol'vija. Temenos i agora. Moskva/Leningrad 1964.
- Gornostaj, V. I.: Torgovyje svjazi Neapol'a Skifskogo s antičnym mirom, in: Nekotoryje voprosy archeologiji Ukrajiny. Kijev 1977, 55–80.
- Grakov, B. N.: Skify. Moskva 1971.
- Grakov, B. N. – Vinogradov, J. G.: Novyje nadpisi iz Chersoněsa Tauričeskogo: Věstnik drevněj istoriji 1970, 3, 127–134.
- Граффити античного Херсонеса (на чернолаковых сосудах). Отв. редактор. Э. И. Соломоник. Составили. Ю. А. Бабинов. С. И. Курганова, И. А. Лисовой, Г. М. Николаенко, Э. И. Соломоник и А. В. Шевченко. Наукова думка, Киев 1978, 124 стр. с илл.
- Greaves, A. M.: Miletos. A history. Routledge, London/New York 2002.
- Griechische Städte und einheimische Völker des Schwarzmeergebiets. Eine Aufsatzsammlung. Red. J. Irmischer und D. B. Schelov. Berlin 1961.
- Chazanov, A. M.: Zoloto skifov. Sovjetskij chudožnik. Moskva 1975.
- Chazanov, A. M.: Social'naja istorija skifov. Osnovnyje problemy razvitija drevnich kočevnikov evrazijskich stěpej. Moskva 1975.
- Il'jinskaja, V. A. – Terenožkin, A. I.: Skifija VII–IV vv. do n.e. Kijev 1983.
- Istorija ukarijns'koji kul'tury u pjaty tomach, t.1: Istorija kul'tury davňoho naselennja Ukrajiny. Red. P. P. Toločko aj. Kyjiv 2001, rozdil 7 (Kul'tura naselennja antyčnych deržav Pivničnogo Pryčornomorja).
- Ivanova, A. P.: Iskusstvo antičnych gorodov Severnogo Pričernomorja. Izdatělstvo Leningradskogo universitěta 1953.
- Jacenko, I. B.: Skifija v VII – V vv. do n. e. Moskva 1959.
- Jajlenko, V. P.: K datirovke i čteniju berezanskogo pis'ma Achillodora: VDI 1974, 1, 133–153.

Jajlenko, V. P.: Voprosy interpretaciji berezanskogo pis'ma Achillodora: VDI 1975, 3, 133–150.

Jajlenko, V. P.: Berezanskoje graffito – prinošenije drugu, in: Problemy antičnoj istoriji i kul'tury. Doklady XIV meždunar. konferenciji antičnikov. Jerevan 1979, 1, 536–543.

Jajlenko, V. P.: Graffiti Leuki, Berezani i Ol'viji: Věstnik drevněj istoriji 1980, 2, 72–99; 3, 75–116.

Jajlenko, V. P.: Grečeskaja kolonizacija VII–III vv. do n. e. po dannym epigrafičeskich istočnikov. Moskva 1982.

Jajlenko, V. P.: Neskol'ko grečeskich graffiti i „sarmatskaja” nadpis' s Berezani, in: Antičnaja balkanistika. Moskva 1987, 147–154.

Jakovenko, E. V.: Skify Schidnoho Krymu v V–III st. do n.e. Kyjiv 1974.

Jel'nickij, L. A.: Znanija drevnich o severnych stranach. Moskva 1961.

Kac, V. I.: Tipologija i chronologičeskaja klasifikacija chersoněsskich magistratskich klejm: VDI 1985, 1, 87–113.

Kadžev, V. I.: Chersoněs Tavričeskij. Byt i kul'tura (I–III vv. n.e.). Char'kov 1996.

Kallistov, D. P.: Svidetel'stvo Strabona o skifskom care Ateje: Věstnik drevněj istoriji 1969, 1, 124–130.

Karyškovskij, P. O.: Monety Ol'viji. Kijev 1988.

Karyškovskij, P. O. – Klejnman, I. B.: Drevnij gorod Tira. Istoriko-archeologičeskij očerk. Kijev 1985.

Kolb, F. (ed.): Chora und Polis. Unter Mitarbeit von E. Müller–Luckner. München 2004.

Kopejkina, L. V.: Raspisnaja keramika archaičeskogo vremeni iz aničnych poselenij Nižnego Pobužja i Podnestrovja kak istočnik dlja izučenija trgovych i kul'turnych svjazej: ASGE 27, 1986, 27–47.

Korpus bosporskich nadpisěj (CIRB). Otv. red. V. V. Struve, Moskva/Leningrad 1965.

Köster, A.: Die griechischen Terrakotten. Berlin 1926.

Kozub, J. I.: Nekropol' Ol'viji V–IV st. do n. e. Kyjiv 1974.

Kryžickij, S. D.: Žilyje doma antičnych gorodov Sěvernogo Pričernomorja (VI v. do n. e. – IV v. n. e.). Kijev 1982.

Kryžyc'kyj, S. D. (ed.): Dvanja istorija Ukrajiny, tom 2: Skifo-antyčna doba (The Ancient History of the Ukraine: The Scythian and Graeco-Roman Periods). Kyjiv 1998.

Kryžickij, S. D. – Bujskich, S. B. – Burakov, A. V. – Otreško, V. M.: Sel'skaja okrugol'viji. Kijev 1989.

Kryžickij, S. – Lejpunskaja, N.: Ol'vija – pamjat' tysjačletij. Oděssa 1982.

Kryžickij, S. D. – Rusjajeva, A. S. – Krapivina, V. V. – Lejpunskaja, N. A. – Skržinskaja, M. V. – Anochin, V. A.: Ol'vija. Antičnoje gosudarstvo v Severnom Pričernomorje. Kijev 1999.

- Kryžyc'kij, S. D. – Zubar, V. M. – Rusjajeva: Antyčni deržavy Pivničnogo Pry čornomorja (Ancient States of the Northern Black Sea Littoral). Kijev 1998.
- Kurbatov, A. A.: Charkter kul'ta Achilla v Severnom Pričernomorje, in: Antyčnaja graždanskaja obščina, Moskva 1984, 30–56.
- Kutajsov, V. A.: Antyčnyj gorod Kerkinitida VI–II vv. do n. e. Kijev 1990.
- La colonisation grecque en méditerranée occidentale. Actes de la rencontre scientifique en hommage à G. Vallet organisée par le Centre Jean-Bérard (Rome–Naples, 15–18 novembre 1995). Paris 1999.
- Lang, M.: Graffiti in the Athenian Agora. American School of Classical Studies at Athens. Princeton, New Jersey 1988.
- Latyšev, V. V.: ПОНТИКА. Sbornik naučnych i kritičeskich statej po istorii, archeologii, geografii, epigrafike Skifii, Kavkaza i grečeskich kolonij po poberezju Černogo morja. St.-Petěrburg 1909.
- Latyšev, B.: Inscriptiones antiquae orae septentrionalis Ponti Euxini Graecae et Latinae. Vol. I. Ed. 2. St.–Peterburg 1916 (IOSPE I²).
- Latyšev, V. V.: Izvestija drevnich pisatelej o Skifii i Kavkaze. 1–2. St.–Petěrburg 1893–1900, 1904 (repr. in: VDI 1947, 1; 1949, 4).
- Latyševa, V. A.: Graffiti poselenija Masliny, in: Věstnik Char'kovskogo universitěta 1983, Nr. 238. Istorija i kul'tura dosocialističeskich formacij, 101–110.
- Lejpunskaja, N. A.: Keramičeskaja tara iz Ol'viji (Iz opyta izučenija amfor VI–IV vv. do n. e.). Kijev 1981.
- Leskov, A. M.: Gornyj Krym v 1. tysjačeletii do našej ery. Kijev 1965.
- Leskov, A. M.: Kurgany: nachodki, problemy. Leningrad 1981 (Chersonskaja i krymskaja oblasti).
- Levi, J. I.: Ol'vija. Gorod epochi ellinizma. Leningrad 1985.
- Lisový, I.: Za bájným zlatem Arimaspů. Kapitoly o starověkých bozích a bohyních severozápadního pobřeží Pontu Euxeinu. Praha 2016.
- Maslennikov, A. A.: Neselenije Bosporskogo gosudarstva v VI–II vv. do n.e. Moskva 1981.
- Maximova, M. I.: Antyčnyje goroda Jugo-Vostočnogo Pričernomorja. Moskva/Leningrad 1956.
- Meljukova, A. I.: Vooruženije skifov. Moskva 1964 (SAI, vyp. D1–4).
- Michajlovič, A.: Die skytischen Kurgane. Die Erforschung der Hügelgräber Südrußlands. Küssnacht 1974.
- Monachov, S. J.: Amfory Chersoněsa Tavričeskogo v IV – II vv. do n. e. Opyt sistematičeskogo analiza, Izdat. Saratovskogo universiteta 1989.
- Mozolevs'kyj, B. M.: Tovsta mohyla. Kyjiv 1979.
- Mozolevs'kyj, B. M.: Skifs'kyj step. Kyjiv 1983.
- Nadpisi Ol'viji (1917–1965). Pod red. T. N. Knipovič, E. I. Levi. Leningrad 1968.
- Nejchard, A. A.: Skifskij rasskaz Gerodota v otěčestvennoj istoriografiji. Leningrad 1982.

Nikolajenko, G. M.: Metki na antičnych pifosach, in: Chersoněs Tauričeskij. Remeslo i kultura. Kijev 1974, 25–28.

Nikolajenko, G. M.: Chora Chersoněsa Tavričeskogo. Zemelnyj kadaster IV–III vv. do n.e. Č.I–II. Nacionalnyj Zapovednik „Chersoněs Tauričeskij“. Sevastopol' 2001.

Novikov, J. B.: O rekonstrukciji antičnych epigrafičeskich pamjatnikov (Formuljar ol'vijskich početnyh publikacij V – pervoj poloviny IV v. do n.e.), in: Vspomagatelnyje istoričeskije discipliny, XIV. Leningrad 1983, 263–271.

Nowicka, M. – Press, L.: Od Fanagorii do Apollonii. Z dziejow antycznych miast nad Morzem Czarnym. Warszawa 1962.

Ol'vija i jejo okrug. Sbornik naučnych trudov. Otv. red. A. S. Rusjajeva. Kijev 1986.

Ol'vija. Istorija kulture antičnogo goroda Severnogo Pričernomorja. Otv. red. S. D. Kryžickij. Kijev 1975.

Otreško, V. M.: Graffiti, najděnnyje na poseljeniji Bol'saja Černomorka II v., 1973 g., in: Někotoryje voprosy archeologii Ukrajiny. Kijev 1977, 40–44.

Pačeva, L. A.: Chersoněs Tavričeskij v V–I vv. do n. e. Učebnoje posobije. Leinigradskij universitet 1988.

Parovič–Pešikan M.: Nekropol' Ol'viji ellinističeskogo vremeni. Kijev 1974.

Peters, B. G.: Morskoje dělo v antičnych gosudarstvach Severnogo Pričernomorja. Moskva 1982.

Pičikjan, I. R.: Malaja Asija – Severnoje Pričernomorje. Antičnyje tradicii i vlijanija. Moskva 1984.

Rise, T. T.: Die Skythen. Köln 1957.

Rolle, R.: Totenkult der Skythen. Teil I: Das Steppengebiet. Text und Tafeln. Berlin/New York 1979.

Rolle, R. – Murzin, V. Ju. – Alekseev, A. Ju.: Königskurgan Čertomlyk. Ein skythischer Grabhügel des 4. vorchristlichen Jahrhunderts, Teilband I–III. Mainz a. Rhein 1998.

Rostovcev, M. I.: Skifija i Bospor. Leningrad 1925.

Rusjajeva, A. S.: Zemledeľčeskije kul'ty v Ol'viji dogetsckogo vremeni. Kijev 1979.

Rusjajeva, A. S.: Religija i kul'ty antičnoj Ol'viji. Kijev 1992.

Rybakov, B. A.: Gerodotova Skifija: Istoriko-geografičeskij analiz. Moskva 1979.

Samojlova, T. L.: Tira v VI–I vv. do n. e. Kijev 1988.

Saprykin, S. J.: Graffiti i metki na sosudach iz chersoněsskich usaděb: KSIA 174, 1983, 63–66.

Saprykin, S. J.: Gerakleja Pontijskaja i Chersoněs Tauričeskij. Vzaimootnošenija metropolii i kolonii v VI– I vv. do n. e. Moskva 1986 [= Heracleia Pontica and Tauric Chersonesos before Roman Domination (VI–I centuries B.C.), Amsterdam 1997].

- Saprykin, S. J.: Dva graffiti na čerepice iz usadby chory Chersoněsa, in: *Antičnaja balkanistika*. Moskva 1987, 94–101.
- Saprykin, S. J.: Graffiti i metki na sosudach chersoněsskich usadeb: *KSIA* 174, 1983, 63–66.
- Schiltz, V.: *Die Skythen und andere Steppenvölker*. München 1994.
- Skržinskaja, M. V.: Severnoje Pričernomorje v opisaniji Plinija Staršego. Kijev 1977.
- Skudnova, V. M.: *Archaičeskij nekropof Ol'viji*. Leningrad 1988.
- Smirnov, K. F.: *Savromaty*. Moskva 1964.
- Smirnov, A. P.: *Skythové*. Praha 1980.
- Sokolov, G.: *Antičnoje Pričernomorje. Pamjatniki architektury, skulptury, živopisi i prikladnogo iskusstva*. Leningrad 1973.
- Solomonik, E. I.: *Novyje epigrafičeskije pamjatniki Chersoněsa*. Kijev 1964 (Nr. 1–108).
- Solomonik, E. I.: *Novyje epigrafičeskije pamjatniki Chersoněsa*. Kijev 1973 (Nr. 109–198).
- Solomonik, E. I.: *Nekotoryje gruppy graffiti iz antičnogo Chersoněsa*: *VDI* 1976, 3, 121–142.
- Solomonik, E. I.: *Graffiti s chory Chersoněsa*. Kijev 1984.
- Solomonik, E. I. – Antonova, I. A.: *Nadgrobije vračej iz antičnogo Chersoněsa*: *VDI* 1974, 1, 94–106.
- Son, N. A.: *Tira rimskogo vremeni*. Kijev 1993.
- Soročan, S. B.: *Ekonomični zvjazky Chersonesa Tauris'koho z Zachodom v I st. do n.e. – V st. n. e.*: *Archeologija* 50, 985, 9–18.
- Sorokina, N. P.: *Rodosskaja amfora s graffiti iz Kep*, in: *Problemy antičnoj kul'tury*. Otv. red. G. A. Košelenko. Moskva 1986, 195–199.
- Stanko, V. N. (ed.): *Drevnėje Pričernomorje (The Ancient Black Sea Littoral)*. Oděssa 1998.
- Stěpi evropejskoj časti SSSR v skifo-sarmatskoje vremja. Otv. red. A. I. Meljukova. Moskva 1989.
- Strželeckij, S. F.: *Klery Chersoněsa Tavričeskogo (K istoriji zemledelija v Krymu)*, *Chersoněsskij sbornik* 6. Simferopol' 1961.
- Ščeglov, A. N.: *Polis i chora*. Simferopol' 1976.
- Ščeglov, A. N.: *Severo-zapadnyj Krym v antičnuju epochu*. Nauka (Leningradskoje otdelenije). Leningrad 1978.
- Šelov, D. B.: *Tanais – potěrjannyj i najděnnij gorod*. Moskva 1967.
- Šelov, D. B.: *Tanais i Nižnij Don v III–I vv. do n. e.* Moskva 1970.
- Škorpil, V.: *Tri svincovyje plastinki s nadpisjami iz Ol'viji*: *IAK* 27, 1908, 68–74.
- Terenožkin, A. I.: *Kimmerijcy*. Kijev 1976.
- Tjumenev, A. I.: *Chersoněsskije etjudy*, 1: *K voprosu o vremeni i obstojatelstvach vznikovenija Chersoněsa*: *VDI* 1938, 2, 245–275; 5: *Chersoněsskije*

proxeniji: VDI 1950, 4, 11–25; 6: Chersonēs i Kerkitida: Věstnik drevnej istroiji 1955, 3, 37–47.

Tolstoj, I. I.: Grečeskije graffiti drevnich gorodov Severnogo Pričernomorja. Moskva/Leningrad 1953.

Trejster, M. J.: Bospor i Egipet v III v. do n. e.: VDI 1985, 1, 145–160.

Tsekhladze, G. R. (ed.): The Greek colonisation of the Black Sea area. Historical interpretation of archaeology. Stuttgart 1998.

Tsetskhladze, G. R. (ed.): Ancient Greeks west and east. Leiden/Boston/Köln 1999.

Vasilenko, B. A.: O karaktere nadpisej i metok na drevnegrečeskich amforach, in: Novejšije otrkytija sovětskich archeologov, č. II. Kijev 1975, 63–64.

Vinogradov, J. G.: Olbia. Geschichte einer altgriechischen Stadt. Xenia. Hft.1. Konstanz 1981.

Vinogradov, J. G.: Političeskaja istorija ol'vijskogo polisa VII–I vv. do n.e. Istoriko-epigrafičeskoje issledobanije. Moskva 1989.

Voronov, A. A. – Michajlov, M. B.: Bospor Kimmerijskij. Moskva 1983.

Vysotskaja, T. N.: Neapol' – stolica gosudarstva pozdnich skifov. Kijev 1979.

Vysotskaja, T. N.: Skifskije gorodišča. Simferopol' 1975 (Archeologičeskije pamjatniki Kryma); 1989².

Wąsowicz, A.: Olbia Pontique et son territoire. L'aménagement de l'espace. Paris 1975.

Zedgenidze, A. A.: Attičeskaja krasnofigurnaja keramika iz Chersonēsa: KSIA 156, 1978, 69–78.

Zgusta, L.: Die Personennamen griechischer Städte der nordlichen Schwarzmeerküste. Praha 1955.

Zograf, A. N.: Moněty Tiry, Moskva 1957.

Zolotarjev, M. I.: Keramičeskije klejma iz raskopok Severo-Vostočnogo rajona Chersonēsa v 1974–1975 gg.: KSIA 159, 1979, 66–73.

Zubar', V. M.: Nekropol' Chersonēsa Tauričeskogo I–IV vv. n. e. Kijev 1982.

Zubar', V. M.: Chersonēs Tavričeskij v antičnuju epochu. Kijev 1993.

Žebelev, S. S.: Torgovo-konsul'skaja služba v drevněgerečeskich kolonijach Severnogo Pričernomorja: VDI 1982, 2, 144–155.

Žmuď, L. J.: Orfičeskije graffiti iz Ol'viji, in: Etudy po istoriji i kul'ture Severnogo Pričernomorja. St.-Petěrburg 1992, 94–110.

